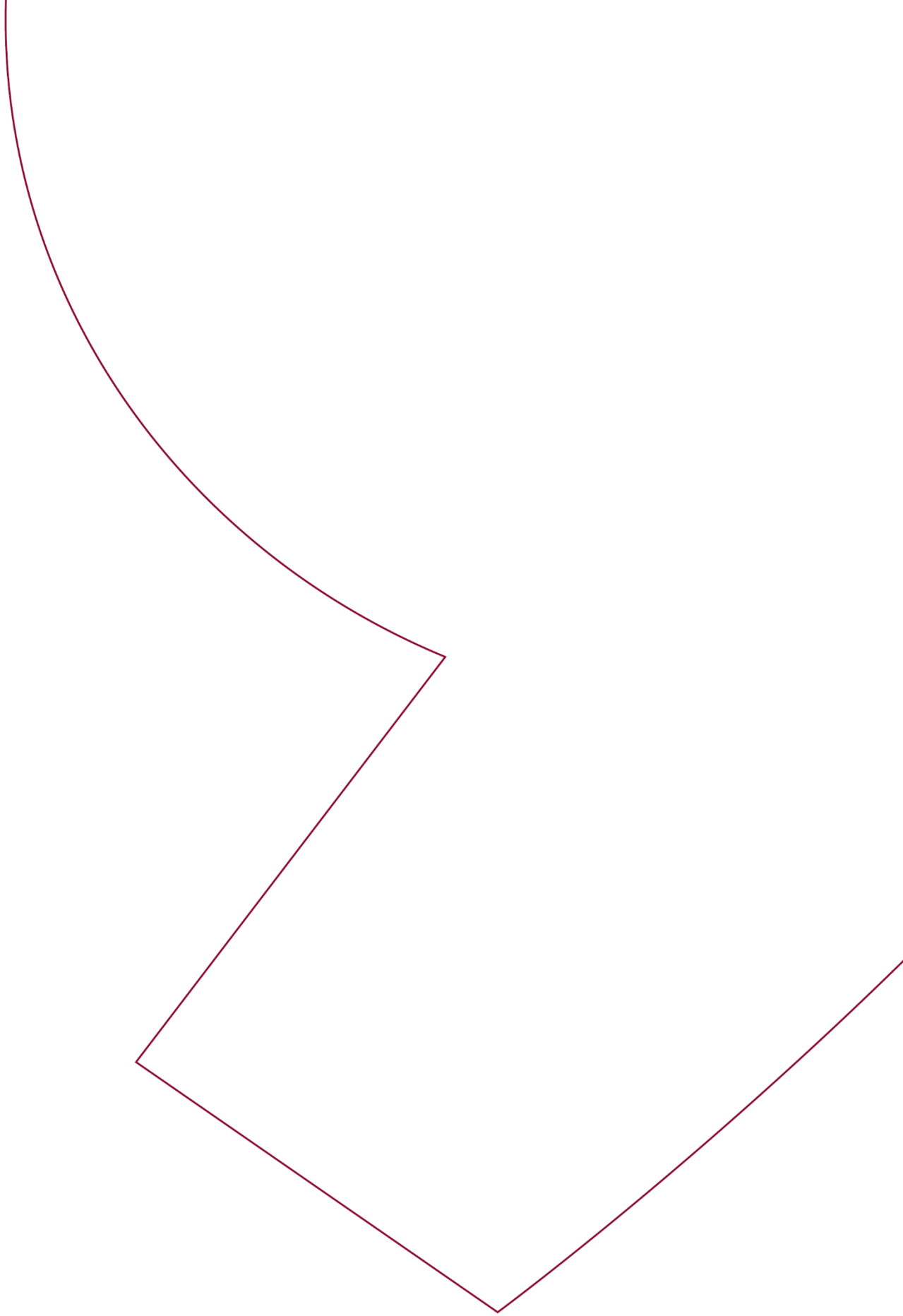

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Communicatie
voltijd

NHL Stenden Hogeschool

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Communicatie
voltijd

NHL Stenden Hogeschool

CROHO nr. 34405

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

6 juli 2023

Auditpanel

Jan van den Hoff

André Manning

Els Kersten

Puck de Beer

Secretaris

Daniëlle de Koning

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	4
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	6
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	15
6.	AANBEVELINGEN	16
BIJLAGE I	Scoretabel	17
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	18
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	22
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	24

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	NHL Stenden Hogeschool
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (7 mei 2020)
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Communicatie
registratienummer croho	34405
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	bachelor
graad en titel	Bachelor of Arts
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Leeuwarden
variant	voltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	21 maart 2023

2. SAMENVATTING

Communicatieprofessionals signaleren ontwikkelingen en adviseren (afdelingen in) organisaties, bedrijven, instellingen en personen over interne en externe communicatie en het communicatiebeleid. Naast het uitbrengen van advies helpen communicatieprofessionals ook mee de communicatiestrategie te bepalen en vorm te geven. Ze richten zich daarbij op de communicatie tussen een organisatie en haar medewerkers (intern) en tussen de organisatie en de buitenwereld (extern). Communicatieprofessionals werken communicatieplannen uit, coördineren de uitvoering en onderhouden contacten met bijvoorbeeld de media en andere belanghebbenden.

De hbo-bacheloropleiding Communicatie van NHL Stenden wil professionals aan het werkveld afleveren die zowel creëren als strategisch kunnen zijn. Professionals die begrijpen wat het belang van communicatie is in de wereld: dichtbij en ver af, onderdeel van, maar ook beschouwend; interpersoonlijk, maatschappelijk en mondiaal. In al deze zaken speelt gedrag een belangrijke rol. Vandaar dat de opleiding veel aandacht heeft voor het veranderen van gedrag en welke rol communicatie hierin kan spelen. Dat vraagt studenten met durf en overtuigingskracht.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1 (Beoogde leerresultaten) Voldoet.

De opleiding Communicatie baseert de door haar beoogde leerresultaten – leeruitkomsten, professionele skills en body of knowledge – op het opleidingsprofiel en bijbehorende kwalificatiemodel dat in 2019 is vastgesteld door het Landelijk Overleg Communicatieopleidingen. Dit profiel/model is door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd en relevante internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Daardoor beschrijven de beoogde leerresultaten aantoonbaar het hbo-bachelorniveau en zijn ze georiënteerd op de beroepsuitoefening van de communicatieprofessional.

De toelichting die het panel tijdens de audit kreeg op de visie op praktijkonderzoek, vond het panel helder. De visie is passend bij het profiel en biedt kaders voor verdere uitwerking in het programma. Het panel adviseert om deze visie vast te leggen en zichtbaar te maken voor alle collega's en studenten. Ten aanzien van de visie op internationalisering conformeert de opleiding zich aan de visie, zoals geformuleerd in het LOCO-kwalificatiemodel. De opleiding heeft deze visie doorvertaald naar diverse leerdoelen. Een heldere eigen inkleuring ten aanzien van internationalisering zou het panel een mooie toevoeging vinden.

De werkveldadviescommissie toont grote betrokkenheid en heeft een actieve rol in het onderhoud van de leerresultaten en het programma. De feedback van de werkveldadviescommissie leidde tot structurele opname van adviezen van het werkveld in het programma. Dit vond het panel een sterk punt.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2 (Onderwijsleeromgeving) Voldoet.

De zes LOCO-kwalificaties vormen het uitgangspunt voor de uitwerking van het curriculum en zijn vertaald in leeruitkomsten en bijbehorende leerdoelen. De opleiding biedt een inhoudelijk relevant en samenhangend programma aan met een logische opbouw van eenvoudig en meer sturend (eerste jaar) naar complex en meer zelfstandigheid (in het vierde jaar). Er is voldoende aandacht voor trends en ontwikkelingen in het vakgebied. Zo voert de opleiding op een mooie manier het inhoudelijk discours over de vertaling in het programma van thema's als nieuwe economische waardesystemen, de inzet van technologie en (data-)ethiek. Internationalisering is uitgewerkt en aanwezig in het programma en ook is er een structurele plaats voor de

ontwikkeling van onderzoekend vermogen. Studenten die het hele curriculum doorlopen, kunnen zo alle leerresultaten (leeruitkomsten) ontwikkelen.

De opleiding heeft – met het onderwijsconcept ‘Design Based Education’ als fundament – een praktijkgerichte, inspirerende leeromgeving gecreëerd. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en hebben een grote betrokkenheid richting hun studenten. Zij stimuleren studenten om in hun studie eigen verantwoordelijkheid te nemen en regie te pakken in hun eigen leerproces. Studenten ontwikkelen al doende hun eigen professionele identiteit en persoonlijk leiderschap. Het auditpanel is van mening dat het ontwikkelen van adviesvaardigheden nog sterker naar voren mag komen in het programma.

Alle faciliteiten voor het maken van communicatieproducten (foto, video, drukwerk) zijn aanwezig, inclusief faciliteiten om in ruimtes samen te werken. De voorzieningen zijn dusdanig ingericht (kwaliteit, capaciteit en professionaliteit) dat ook externe (media) partijen er gebruik van kunnen maken. Hierdoor kan er een zeer authentieke leeromgeving ontstaan voor studenten.

Standaard 3. Toetsing

Standaard 3 (Toetsing) Voldoet.

De beoordelingssystematiek van de opleiding Communicatie maakt een doordachte indruk. Het auditpanel heeft bij de opleiding een programma van toetsen gezien met een logische opbouw en samenhang op weg naar het afstudeerprogramma. Toetsen en beoordelen gebeurt op een valide, betrouwbare en transparante wijze. Het toetsprogramma is door een beperkt aantal toetseenheden studeerbaar. De gehanteerde toetsvormen sluiten aan bij de gewenste leeruitkomsten (die zijn afgeleid van de LOCO-kwalificaties) en een combinatie van summatief toetsen en formatief handelen draagt bij aan het gewenste leergedrag van studenten. Het (formeel) vastleggen van feedback is nog een punt van aandacht. Het auditpanel wil de opleiding daarnaast nog meegeven om aandacht te hebben voor feed-up en feedforward.

Het auditpanel heeft een goed functionerende examencommissie en toetscommissie gezien. De examencommissie kijkt in haar borgingsverantwoordelijkheid verder dan een procedurele check en fungeert ook als sparringpartner, bijvoorbeeld als het gaat om ontwikkelingen rondom programmatisch toetsen.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4 (Gerealiseerde leerresultaten) Voldoet.

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden de afstudeerdossiers beoordeeld. De studenten hebben in hun eindwerk aangetoond dat zij de beoogde competenties op het niveau van een startbekwame communicatieprofessional op bachelor-niveau hebben ontwikkeld. Het auditpanel kon zich vinden in de gegeven cijfers en is van oordeel dat de studenten terecht hun diploma hebben gekregen.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld over het niveau en de vaardigheden van de afgestudeerden.

Algemene conclusie:

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Communicatie van NHL Stenden voldoet aan de vier standaarden van de NVAO. Het eindoordeel luidt daarom ‘positief’.

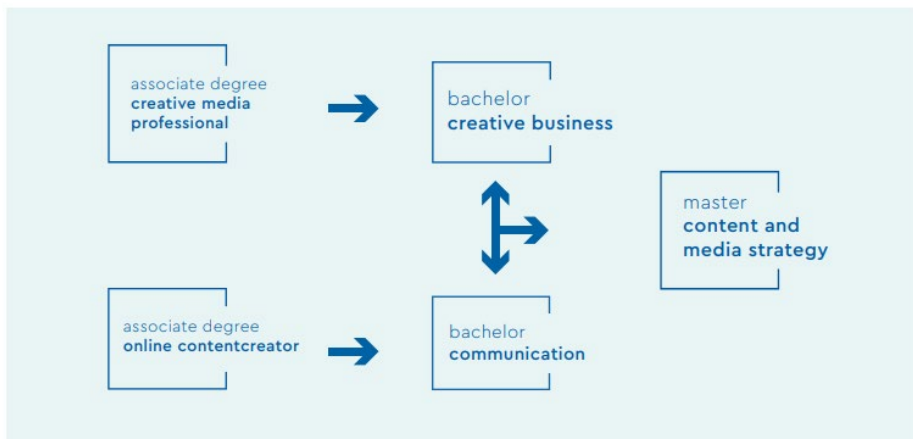
Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 6 juli 2023.

3. INLEIDING

Dit rapport is een weergave van de beperkte opleidingsbeoordeling van de hbo-bacheloropleiding Communicatie van NHL Stenden Hogeschool. Het rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op vier kwaliteitsstandaarden, gegroepeerd naar 'beoogde leerresultaten', 'leeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het beoordelingskader¹ van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) gebruikt.

Positie in de organisatie

De Academie Communication & Creative Business (hierna ook: CCB) is een van de veertien academies binnen de hogeschool en bestaat uit vijf opleidingen die over twee clusters zijn verdeeld. Een zesde opleiding is in ontwikkeling: Master Strategische Communicatie. De opleidingen van de academie bestrijken de hele opleidingskolom van Associate degree (Ad) tot en met master.

Er zijn twee lectoraten die rechtstreeks vallen onder de academie Communication and Creative Business: het lectoraat Organizations and Social Media en het lectoraat Transformational Media. Beide lectoraten dragen bij aan het zwaartepunt Service Economy. Daarnaast is er sinds 2020 een samenwerking met het hogeschoolbrede lectoraat Design Based Education.

Doel van de academie is een expertisecentrum van media en communicatie te zijn. De kennis en kunde van de opleidingen en de onderzoeksgroep worden gedeeld en gezamenlijk met het werkveld wordt adequaat gewerkt aan praktijkvraagstukken.

Karakteristiek van de opleiding

De opleiding Communicatie biedt een breed programma aan, kent uitsluitend een voltijds-variant en heeft geen formele afstudeerrichtingen. De doelgroepen bestaan uit een instroom van studenten uit voornamelijk het mbo en havo, een beperkt aantal vwo'ers, instromers vanuit de opleiding Ad Online Contentcreator en studenten die de 21+toets met goed resultaat hebben afgerond.

De opleiding heeft sinds studiejaar 2018-2019 planmatig in vier jaar een nieuw curriculum uitgerold over de vier studie jaren, te starten met cohort 2018 dat afgelopen zomer 2022 is afgestudeerd. Het nieuwe leerplan heeft de opleiding gebaseerd op de principes van het nieuwe onderwijsconcept Design Based Education (DBE) van NHL Stenden hogeschool. Bij de vijf facetten van DBE gaat het om het opleiden van vindingrijke en wendbare professionals,

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland, Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie d.d. september 2018

duurzaam onderwijs, internationaal en intercultureel en persoonlijk leiderschap. Met het voltooiën van de implementatie van DBE binnen het nieuwe leerplan per zomer 2022 is de opleiding Communicatie in een nieuwe fase beland: “verbeteren na vernieuwen”.

Onderwijs in coronatijd

Direct in de eerste lockdown in maart 2020 is de opleiding binnen enkele dagen omgeschakeld van fysiek naar online lesgeven in Blackboard Collaborate en/of Microsoft Teams. De snelle omschakeling was mogelijk door de aanwezigheid van de digitale infrastructuur in de hogeschool en de digitale kennis en vaardigheid binnen het docententeam. Studenten geven in het studentenhoofdstuk aan dat studeren vanuit huis “*zeker geen feestje*” was, maar dat zij beseffen dat docenten er het beste van hebben gemaakt. Ze hebben nooit een gevoel van achterstand ervaren.

Vorige accreditatie

In maart 2017 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Communicatie van NHL Hogeschool bezocht door een visitatiepanel van NQA. Sindsdien is er veel veranderd. Per 1 januari 2018 zijn NHL Hogeschool en Stenden Hogeschool gefuseerd tot NHL Stenden Hogeschool en zijn verwante opleidingen gebundeld. Ook is, zoals hierboven is beschreven, het nieuwe onderwijsconcept DBE geïntroduceerd. In het nieuwe leerplan, dat gefaseerd is ingevoerd vanaf studiejaar 2018-2029, heeft de opleiding – waar van toepassing – de aanbevelingen van het vorige visitatiepanel meegenomen. In algemene zin is de opvolging van de aanbevelingen herkenbaar in de opleiding.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

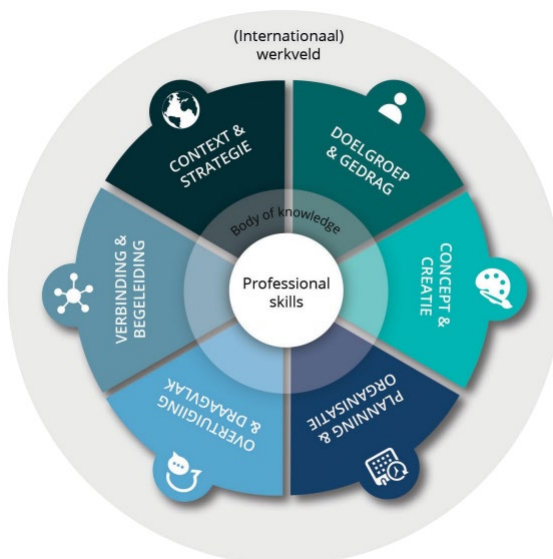
Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Beoogde leerresultaten: inhoud, oriëntatie en niveau

De hbo-bacheloropleiding Communicatie van NHL Stenden hanteert het door het Landelijk Overleg Communicatieopleidingen (LOCO) geformuleerde opleidingsprofiel en bijbehorende kwalificatiemodel (2019). Dit model biedt een overzicht van het landschap en gereedschap van de (toekomstig) communicatieprofessional. In het model wordt gewerkt met zes kerngebieden waarbinnen de beroepsuitoefening van de communicatieprofessional plaatsvindt. In de praktijk is er bijna altijd sprake van samenhang tussen de kerngebieden (zie figuur hieronder).

Zeven professionele vaardigheden van de communicatieprofessional staan in het LOCO-kwalificatiemodel centraal: onderzoekend vermogen, innovatieve kracht, samenwerken, reflectief vermogen, empathisch vermogen, ethisch besef en wendbaarheid. Deze persoonlijk professionele vermogens passen specifiek bij het beroep van communicatieprofessional en zijn samen met de body of knowledge (verdeeld over zes kennisgebieden²) voorwaardelijk voor de uitoefening van de werkzaamheden binnen de zes kerngebieden. De skills en knowledge zijn dus bij alle kerngebieden van toepassing.

De opleiding Communicatie van NHL Stenden heeft bij de implementatie van het nieuwe leerplan per september 2018 zowel het nieuwe onderwijsconcept DBE (zie inleiding) als de LOCO-kwalificaties vooruitlopend op vaststelling toegepast. De opleiding heeft de zes kwalificaties geformuleerd als leeruitkomsten.

De manier waarop het LOCO-opleidingsprofiel en het LOCO-kwalificatiemodel tot stand zijn gekomen, borgt dat de beoogde leerresultaten – in dit geval leeruitkomsten – aantoonbaar het niveau en de oriëntatie van de opleiding beschrijven en aansluiten bij de actuele eisen. Het competentieprofiel is gevalideerd door Logeion, de beroepsvereniging voor communicatieprofessionals, en besproken met de werkveldcommissies van de verschillende bij het LOCO

² corporate communicatie, marketingcommunicatie, media en concepting, onderzoek en accountability en taal

aangesloten hogescholen. De Dublin Descriptoren en de hbo-eindkwalificaties (NLQF niveau 6) hebben als basis gediend voor het niveau van het LOCO-kwalificatiemodel. Daarmee is het bachelorniveau gewaarborgd.

Voor het vaststellen van het niveau maakt de opleiding Communicatie van NHL Stenden gebruik van het ZelCom-model, ontwikkeld door hogeschool Saxion. Het niveau neemt toe over de vier leerjaren op de dimensies complexiteit (laag – gemiddeld – hoog) en zelfstandigheid (laag – gemiddeld – hoog). De formulering van de LOCO-kwalificaties/leeruitkomsten blijft dezelfde, maar in de opdrachtomschrijving en de beoordeling van de opdracht zijn criteria voor het niveau opgenomen. Het panel raadt de opleiding aan om bij de aanduiding van het niveau de aansluiting bij niveau 3 van de beroepsniveauprofilen (BNP) van Logeion zichtbaar te maken³.

Profilering

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding Communicatie van NHL Stenden een eigen inkleuring heeft. Zij wil professionals aan het werkveld afleveren die strategisch en creatief zijn. Professionals die begrijpen wat het belang van communicatie is in de wereld: dichtbij en ver af; onderdeel van, maar ook beschouwend; interpersoonlijk, maatschappelijk en mondiaal. De opleiding beoogt 'change agents' op te leiden: afgestudeerden met kracht om (maatschappelijke) issues aan te pakken; om mensen anders te laten kijken en hen in beweging te brengen. Dat vraagt studenten met durf en overtuigingskracht, zo geeft de opleiding aan. De opleiding erkent dat het steeds uitdagender wordt om communicatie impactvol te laten zijn. Vandaar dat zij veel aandacht heeft voor het veranderen van gedrag en welke rol communicatie hierin kan spelen.

De opleiding kenmerkt zich door persoonlijke aandacht en door het centraal zetten van de praktijk (zie ook standaard 2). Echte opdrachtgevers uit de praktijk briefen een vraagstuk, geven tussentijds feedback en hebben een rol bij de afronding van het praktijkgerichte vraagstuk. Dit is in lijn met de hogeschoolbrede onderwijsvisie van Design Based Education.

(Visie op) onderzoekend vermogen

Zoals hierboven is aangegeven, is een van de zeven professional skills uit het LOCO-kwalificatiemodel 'onderzoekend vermogen'. Het LOCO stelt dat het onderzoekend vermogen van de communicatieprofessional uit twee elementen bestaat: "het hebben van een kritische, onderzoekende houding en het kunnen doen van (praktijk)onderzoek ten behoeve van een advies/product". De opleiding Communicatie van NHL Stenden heeft beide elementen terug laten komen in haar leerplan. Hoe dit concreet terugkomt in het programma, beschrijven we bij standaard 2.

Een van de docenten, lid van de projectgroep 'onderzoekend vermogen'⁴, gaf in het auditgesprek een toelichting op de visie van de opleiding t.a.v. onderzoek. Docenten laten studenten door alle vakken heen kennis maken met verschillende vormen van onderzoek om hen zo te leren toegepast communicatieonderzoek te doen. Het aanbrengen van een "richtingsgevoel" is hierbij van belang. Docenten willen dat studenten een gevoel krijgen welke aanvliegroute het meest passend is bij het oplossen van een vraagstuk. Ook stimuleert de opleiding studenten om nieuwsgierig, kritisch en onderzoekend te zijn. Hierbij hoort ook kritisch naar eigen werk kijken en creatief durven te zijn ("*iets anders maken dan anders*"). Een laatste punt dat werd aangestipt, is de nadruk die binnen de communicatie wordt gelegd op het begrip 'accountability'. De bijdrage van een communicatieadviseur moet zijn onderbouwd (onder andere op basis van beschikbare data). Studenten moeten dus kunnen verantwoorden waarom ze bepaalde keuzes hebben gemaakt en hoe ze tot een advies zijn gekomen.

³ Alle hbo-opleidingen Communicatie hebben afgesproken professionals af te leveren die minimaal startbekwaam zijn op BNP niveau 3 waar het gaat om de kerntaken analyseren, adviseren, creëren en organiseren.

⁴ De opleiding heeft begin 2022 drie projectgroepen ingericht die het management adviseren over de positie van taalvaardigheid, onderzoekend vermogen & Internationalisering in het huidige DBE-leerplan.

(Visie op) internationalisering

De opleiding conformeert zich aan de visie, zoals geformuleerd in het LOCO-kwalificatiemodel. Hierin staat onder meer dat een communicatieprofessional internationale en interculturele ontwikkelingen kan overzien en de implicaties daarvan voor het organisatiebeleid begrijpt. Ook begrijpt hij (inter)culturele en psychologische factoren die van invloed kunnen zijn bij keuzes, emoties en motivaties van doelgroepen om ervoor te zorgen dat de communicatie zo effectief mogelijk worden geleverd, geïnterpreteerd en eventueel aanzet tot gewenst gedrag.

Het auditpanel heeft vastgesteld dat er bij diverse modules leerdoelen zijn waarin de internationale oriëntatie een plek heeft gekregen. Ook dit is in lijn met Design Based Education, waar het ontwikkelen van internationale en interculturele competenties een van de pijlers is. Een voorbeeld: in de module 'Interculturele communicatie' is er aandacht voor 'diversiteitscompetent' zijn van studenten. Dit houdt in, zo geeft de opleiding aan, dat de professional kennis heeft over zichzelf, maar ook over het gedrag, de drijfveren, de culturen, de wensen en behoeften van anderen en deze kennis kan toepassen in de praktijk om mogelijke vreemdheid in interacties te normaliseren.

Validatie beoogde leerresultaten / afstemming werkveld

Uit de door de opleiding verstrekte documentatie én de gesprekken tijdens de audit blijkt dat werkveldvertegenwoordigers betrokken worden bij de doorontwikkeling van de opleiding. Dit gebeurt via de werkveldadviescommissie (WAC) met wie vier keer per jaar overleg plaatsvindt. Deze commissie adviseert over externe ontwikkelingen waar de opleiding op in zou moeten gaan en over leerplanontwikkelingen. Ook kijkt zij naar eindwerken. Het auditpanel heeft vastgesteld dat de feedback van de WAC aantoonbaar de basis vormt voor verdere ontwikkeling en verbetering van het curriculum.

Weging en Oordeel

De opleiding Communicatie baseert de door haar beoogde leerresultaten – leeruitkomsten, professionele skills en body of knowledge – op het opleidingsprofiel en bijbehorende kwalificatiemodel dat in 2019 is vastgesteld door het Landelijk Overleg Communicatie-opleidingen. Dit profiel/model is door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd en relevante internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau. Daardoor beschrijven de beoogde leerresultaten aantoonbaar het hbo-bachelorniveau en zijn ze georiënteerd op de beroepsuitoefening van de communicatieprofessional.

De toelichting die het panel tijdens de audit kreeg op de visie op praktijkonderzoek, vond het panel helder. De visie is passend bij het profiel en biedt kaders voor verdere uitwerking in het programma. Het panel adviseert om deze visie vast te leggen en zichtbaar te maken voor alle collega's en studenten. Ten aanzien van de visie op internationalisering conformeert de opleiding zich aan de visie, zoals geformuleerd in het LOCO-kwalificatiemodel. De opleiding heeft deze visie doorvertaald naar diverse leerdoelen. Een heldere eigen inkleuring ten aanzien van internationalisering zou het panel een mooie toevoeging vinden.

De werkveldadviescommissie toont grote betrokkenheid en heeft een actieve rol in het onderhoud van de leerresultaten en het programma. De feedback van de werkveldadviescommissie leidde tot structurele opname van adviezen van het werkveld in het programma. Dit vond het panel een sterk punt. Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Programma

De opleiding Communicatie biedt een programma aan dat dekkend is voor alle beoogde leerresultaten, zo stelde het auditpanel vast. De opleiding heeft in een matrix aangegeven hoe de LOCO-kwalificaties terugkomen in de verschillende onderdelen van het studieprogramma. Studenten die het hele curriculum doorlopen, kunnen zo alle leerresultaten (leeruitkomsten) ontwikkelen.

Vorm en inhoud van het programma

Het auditpanel heeft een inhoudelijk relevant en samenhangend programma gezien met een logische opbouw van eenvoudig en meer sturend (eerste jaar) naar complex en meer zelfstandigheid (in het vierde jaar). De opleiding heeft dit als volgt bewerkstelligd:

- In jaar één ligt de focus op het verkennen van het vak. De student maakt vanuit zijn eigen ervaring kennis met het communicatievak en met verschillende werkterreinen (de bureauwereld, commerciële bedrijven, het publieke domein en de eventwereld). De opleiding heeft jaar één ingedeeld in vier periodes waarin steeds een thema van 9 EC (een integrale praktijkopdracht) centraal staat en twee kennis- en/of vaardighedenmodules van elk 3 EC het thema ondersteunen. In jaar één zijn de thema's gekoppeld aan de werkterreinen: Creatieve Communicatie, Commerciële Communicatie, Publiekscommunicatie en Livecommunicatie. Oftewel: *Make it, Sell it, Tell it, Show it/Share it*. Ter illustratie: een thema als Creatieve Communicatie wordt ondersteund door de modules 'Beeldtaal' en 'Communicatieleer'.
- Jaar twee kent dezelfde opbouw als jaar één, met een keuzeruimteprogramma van 6 EC. De student leert in de thema's (de 9 EC modules) Communicatieonderzoek, Communicatiestrategie, Concepting en Creatie werken als een communicatieprofessional in een organisatie. Het gaat om het uitdiepen en eigen maken van vier communicatierollen: onderzoeker, strateeg, conceptor en creator. Samengevat: *Find it, Form it, Fuel it, Fix it*.
- Jaar drie staat in het teken van de eigen profilering van de student. Met een oriënterende stage en de vrije minor keuze gaat de student zijn eigen rol verkennen en uitdiepen. Ook voeren studenten het project 'International communication' uit (zie 'Internationalisering verderop').
- Het uitgangspunt van jaar vier is de student als startbekwame creatieve strateeg / strategische creatieveling. Het gaat erom dat de student zijn eigen rol kan en durft aan te nemen (professioneel profileren) en in de afstudeerstage de zes kerngebieden van het LOCO-kwalificatiemodel kan aantonen. Ter ondersteuning aan de afstudeerstage volgt de student nog de modules Marketingcommunicatie en Verandercommunicatie.

Studieloopbaanbegeleiding is een doorlopende lijn tijdens de vier studie jaren. De SLB-docent begeleidt de student op de verschillende keuzemomenten waarop de student expliciet en beargumenteerd een keuze moet maken.

Het auditpanel vindt dat de opleiding vanaf jaar 1 een zeer praktijkgericht programma aanbiedt. Dit vloeit bijna automatisch voort uit het onderwijsconcept DBE. Hierbij wordt ingezet op het creëren van een leeromgeving waarin studenten, docenten en het werkveld samen het onderwijs vormgeven. In het auditgesprek gaven docenten aan dat ze het van belang vinden om *“de wereld van buiten [te betrekken] om die te bespreken met studenten”*. Ze proberen bij elke module een gastspreker te regelen en vanaf de eerste periode voeren studenten de integrale praktijkopdrachten uit voor fictieve of echte opdrachtgevers (zie ook kader). Studenten worden hierbij ook gestimuleerd om zelf opdrachtgevers te zoeken.

Een thema start met een briefing van de opdrachtgever over de integrale praktijkopdracht. Studenten vliegen deze opdracht aan met ‘Design Thinking’, een van de facetten van DBE. De fasen van Design Thinking – *empathize, define, ideate, prototype en test* – zijn in DBE vertaald in zes stappen (zie ook ‘onderzoekend vermogen’ verderop) en studenten moeten met behulp van deze stappen tot een oplossing komen. De toepassing per periode (thema) verschilt: Livecommunicatie (over het organiseren van evenementen) heeft een andere invulling dan Commerciële communicatie (over het schrijven van een marketingcommunicatieplan), maar de Design thinking-stappen worden gevolgd. Tussendoor organiseert de opleiding veelal een moment om te sparren met de opdrachtgever (adviesgesprek). Ook is de opdrachtgever, indien mogelijk, betrokken bij de afronding (aanwezigheid bij event; nabespreking).

Vanwege het iteratieve karakter worden sommige fasen meerdere keren uitgevoerd, bijvoorbeeld het bijstellen van het ontwerp na een test en vervolgens opnieuw onderwerpen aan een praktijktest. Dit flexibele proces levert een antwoord op de praktijkvraag op en draagt bij aan het leerproces van de student. De student ontwerpt, onderzoekt, test en stelt bij en leert ondertussen in de praktijk. Naast de begeleiding op de studievoortgang worden de studenten ook inhoudelijk ondersteund bij het maken van de opdrachten en de ontwikkeling van hun beroepshouding.

De opdrachten kunnen in de eerste weken nog wat onduidelijk lijken, zo geven studenten in het studentenhoofdstuk aan. *“[H]et is dan nog een beetje ondervinden wat er precies van je verwacht wordt en wat er voor nodig is om dat te bereiken.”* Het gevoel van onwetendheid of ongrijpbaarheid verdwijnt, wanneer studenten steeds meer met de opdracht bezig zijn. Studenten ervaren dat door deze manier van leren en het continue blijven toepassen van de theorie veel kennis en vaardigheden blijven hangen. Het auditpanel heeft vastgesteld dat docenten studenten op een goede manier begeleiden in dit proces. In jaar één bieden docenten meer structuur bij het uitvoeren van de opdrachten en plannen ze meer feedbackmomenten in. Later in de studie wordt de sturing verminderd en beschouwen studenten de docenten meer als partners bij wie ze kennis kunnen ophalen en van wie ze feedback kunnen krijgen. Studenten leren op deze manier ook eigen verantwoordelijkheid te nemen en regie te pakken in hun eigen leerproces en ontwikkelen al doende hun eigen professionele identiteit en persoonlijk leiderschap.

Het auditpanel heeft het met de opleiding gehad over het ontwikkelen van adviesvaardigheden van studenten. Adviseren is immers een belangrijke kerntaak voor een communicatie-professional. Docenten geven aan dat zij dit hebben ingebed bij het maken van de integrale opdrachten. Een voorbeeld: bij de module Communicatiestrategie in jaar 2 ontwikkelen studenten een strategisch advies voor een organisatie om de gap tussen het gewenste en werkelijke imago te dichten. Zij zitten in week zes daadwerkelijk met de opdrachtgever aan tafel voor een adviesgesprek. Leden van de werkveldadviescommissie geven in het auditgesprek aan dat het essentieel is hoe je je als professional positioneert in de omgeving waar je werkt. Zij waarderen dan ook dat er in het programma, zoals hierboven is aangegeven, aandacht is voor

het ontwikkelen van de professionele identiteit van de student. Om als communicatie-professional de rol van (strategisch) adviseur te pakken is het ook van belang, zo stellen zij, dat studenten de context van organisaties snappen. Zij zien dit terug in het programma, maar vinden niettemin dat dit nog sterker naar voren mag komen. Het auditpanel sluit zich hierbij aan.

Het auditpanel is van mening dat de opleiding Communicatie op een doordachte wijze omgaat met het doorontwikkelen van haar onderwijs. De opleiding was een van de voorlopers bij het invoeren van het DBE-concept. Ze neemt nu de tijd om het huidige DBE-leerplan, dat in 2022 een volledige cyclus heeft gedraaid, te evalueren met alle betrokken stakeholders. Voor de doorontwikkeling van het onderwijsprogramma haalt de opleiding ook actuele trends en ontwikkelingen op, onder meer bij haar werkveldadviescommissie. Zij voert, aldus het auditpanel, op een mooie manier het inhoudelijk discours over thema's als nieuwe economische waardesystemen, de inzet van technologie (denk aan kunstmatige intelligentie) en ethiek. Dit laatste aspect zit overigens al stevig in de opleiding. Naast dat er een aparte module Media-ethiek is en 'Data & Ethiek' aan bod komt in de minor *Online Journeys*, wordt er in bijna alle vakken gesproken over de verantwoordelijkheid die je hebt als communicatieprofessional in de manier waarop je dingen verwoordt. Het auditpanel vindt dit goed.

Onderzoekend vermogen

Binnen het onderwijsconcept DBE heeft de ontwikkeling van onderzoekend vermogen een logische plek. De studenten passen gedurende de DBE-cyclus op meerdere momenten verschillende onderzoeksmethodes toe. Zo onderzoekt de student de relevantie van het vraagstuk bij stap 1, verricht de student deskresearch bij stap 2 (theoretische verdieping) en wordt toegepast praktijkonderzoek uitgevoerd in stap 3, 4 en 5 (genereer ideeën, maak een prototype en test). Bij stap 6 staat reflectie centraal: onderzoek de gevolgen (en de aannames van waaruit het ontwerp is gemaakt). De resultaten van onderzoekend vermogen zijn hiermee zichtbaar in de beroepsproducten die de student samenstelt. Bij het eindwerk mag met name stap 6 – reflectie op het onderzoek(sproces) – nog sterker naar voren komen (zie ook standaard 4).

Studenten geven in het auditgesprek aan dat onderzoeksvaardigheden in elke periode terugkomen. Ze leren zoeken naar relevante bronnen en er is aandacht voor verschillende onderzoeksmethodieken. Een aantal voorbeelden:

- Jaar 1 'Commerciële Communicatie': studenten leren op basis van eenvoudig onderzoek een passende marketingcommunicatiestrategie en campagne tot stand te brengen.
- Jaar 1 'Publiekscommunicatie': studenten voeren onder andere een probleem- en doelgroepanalyse uit en doen literatuuronderzoek naar gedragsinterventies.
- Jaar 2 'Concepting': de student werkt in de rol van conceptmaker en vertaalt communicatiestrategieën naar creatieve concepten. Beeldonderzoek en het valideren van concepten zijn hier onderdeel van.
- Jaar 2 'Creatie': de student werkt in de rol van maker (creator) aan het creëren van complexere communicatiemiddelen voor opdrachtgevers en verdiept zich onder meer in onderzoeksmethoden en technieken voor het testen van middelen.

Het auditpanel is erg positief over de sterke verbinding die de opleiding heeft met de lectoraten. De lectoraten spelen een belangrijke rol bij het professionaliseren van docent-onderzoekers. Zij zorgen voor verdere verbinding tussen onderzoek, onderwijs en praktijk door het aanbieden van twee minoren en door het fungeren als opdrachtgever. Zo hebben studenten meegedraaid in onderzoeksprojecten zoals contentcreatie voor het Instagramaccount LC NOW, waarmee de Leeuwarder Courant (Mediahuis Noord) met betekenisvolle content jongeren wil betrekken bij het nieuws. Ook hebben studenten een contentanalyse en A/B-testen uitgevoerd om engagement te vergroten op het Facebookaccount van Het Friesch Dagblad.

Internationalisering

Bij standaard 1 is reeds aangegeven, dat de opleiding de internationale oriëntatie bij diverse modules een plek heeft gegeven. In standaard 1 gaf het panel reeds een voorbeeld van een leerdoel in de module Interculturele Communicatie. Een aantal andere voorbeelden:

- In de module International Communication verdiepen studenten zich in de theorie over culturele diversiteit en leren zij het TOPOI⁵-model toe te passen.
- De opleiding heeft een module Engelse taalvaardigheid en Engelstalige onderdelen in het programma, voor het verhogen van de mate van internationalisering en ten behoeve van de inkomende exchange studenten. Zo is er in jaar drie de Engelstalige minor *Creative Cultural Communication*. Hierin werken Nederlandse studenten samen met exchange studenten aan het oplossen van communicatievraagstukken in de cultuursector.
- In het project International Communication (jaar drie) werken studenten aan een internationaal vraagstuk met studenten van één of meer buitenlandse hogescholen. Ook zijn er internationale gastsprekers. Doel van het project is dat studenten (i) hun kennis en ervaring op het gebied van interculturele en internationale communicatie toepassen in diverse communicatieopdrachten voor internationale organisaties/bedrijven en (ii) zichzelf kunnen representeren in een internationale context.

Studenten geven in het auditgesprek aan dat zij het internationaal perspectief in de opleiding sterk vinden terugkomen. De opleiding stimuleert op allerlei manieren de internationale oriëntatie van studenten en heeft de ambitie dat elke student van de bacheloropleiding Communicatie minimaal één buitenlandervaring heeft. *“Het staat hoog in het vaandel”*, aldus een van de studenten die zelf een minor in het buitenland had gevolgd.

Tevredenheid studenten over het programma

De studenten met wie het auditpanel gesproken heeft, spreken zich positief uit over het programma. Zij waarderen onder meer de ruimte die ze krijgen voor de eigen invulling, de praktijkgerichtheid en de verbinding met het werkveld en de persoonlijke benadering binnen de opleiding. Een van de studenten zei hierover het volgende: *“Ik zit hier echt met mensen die mij niet alleen zien als student die een papiertje moet halen, maar ook om mij geven.”* Studenten weten bij wie ze terecht kunnen, als er iets is. Ook hebben ze het gevoel dat er iets met hun ideeën, klachten en adviezen wordt gedaan. Een van de studenten gaf een voorbeeld vanuit de module Verandercommunicatie in jaar 4. De opleiding had gekozen voor een opzet met vijf verschillende coaches. Studenten ervoeren dit als lastig door een *“ruime bandbreedte aan meningen”*. De opleiding heeft dit nu teruggebracht naar twee vaste coaches, maar heeft wel uitgelegd waarom zij gekozen had voor de opzet met meerdere coaches. Studenten waarderen deze dialoog. Dit alles zorgt voor een hoge tevredenheid over de opleiding.

Docententeam

De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. De docenten zijn inhoudelijk expert, didactisch geschoold (BDB, BKE, SKE⁶) en veel docenten hebben relevante werkervaring en goede connecties met het werkveld. Een aantal docenten werkt naast hun baan aan de hogeschool in het communicatie vakgebied. Dat het merendeel van de docenten actief is geweest in het werkveld of dit nog steeds is, helpt vanzelfsprekend bij het actueel houden van de lessen. Ook maakt het dat studenten hen echt zien als expert. Docenten verzorgen vaak in koppels colleges, waardoor beiden elkaar scherp houden en informele kwaliteitsverbetering ontstaat.

⁵ In het TOPOI-model (Hoffman, 2002) zijn vijf gebieden te onderscheiden waar, met betrekking tot de communicatie, culturele verschillen en misverstanden kunnen worden opgespoord. Deze vijf gebieden zijn Taal, Ordening, Personen, Organisatie en Inzet. Het model biedt verschillende algemene communicatie- en interventiestrategieën.

⁶ Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid, Basis en Senior Kwalificatie Examinering

De opleiding kent een groei van docententeam en medewerkers. In de periode tussen 2020 en 2022 zijn er vijftien nieuwe docenten aangetrokken⁷. Het auditpanel was onder de indruk van de manier waarop nieuwe docenten zijn ondersteund. Zij worden vakinhoudelijk begeleid door een buddy, een ervaren collega-docent. Om ze vertrouwd te maken met de organisatie, de werkwijze en systemen van toetsing organiseert de opleiding voor nieuwe docenten informatie- en intervisiebijeenkomsten. Ook zijn de nieuwe docenten gelijk gestart met het BDB-certificeringstraject onder begeleiding van een ervaren coach. Een van de nieuwe docenten zei in het auditgesprek de landing in de opleiding te hebben ervaren als een *“warm bad waarbij er ruimte was om de eigen ervaring mee te nemen en om vragen te stellen”*.

Het auditpanel heeft een enthousiast team gezien met een open houding, zowel richting elkaar en de studenten als richting het auditpanel. Docenten houden hun vak bij – het bezoeken van symposia en congressen, bijeenkomsten van Logeion en (buitenlandse) conferenties zijn hier voorbeelden van – en delen de opgedane kennis ook met elkaar. Dit gebeurt zowel formeel, bijvoorbeeld tijdens studiedagen, als informeel in de open kantoortuin. Docenten geven in het auditgesprek aan geen hoge werkdruk te ervaren. Het helpt dat het management alert is op werkdruk en meedenkt hoe er, indien van toepassing, ruimte gecreëerd kan worden. Ook maken docenten tijd vrij om elkaar te helpen, als dat nodig is. Wat de boventoon voerde in de auditgesprekken, was de grote betrokkenheid van docenten bij hun studenten: *“Er kan geen student hier anoniem rondlopen”*, aldus een van de docenten.

Voorzieningen

Sinds de fusie tussen NHL Hogeschool en Stenden Hogeschool en de vorming van de academie Communication and Creative Business, zijn de faciliteiten in één gebouw gehuisvest, zodat kruisbestuiving tussen de opleidingen binnen de academie plaatsvindt. Het auditpanel heeft tijdens een rondleiding kennis genomen van de zeer mooie voorzieningen. Alle faciliteiten voor het maken van communicatieproducten (foto, video, drukwerk) zijn aanwezig (zie kader voor meer toelichting) inclusief faciliteiten om in ruimtes samen te werken.

De opleiding heeft meerdere eigen ruimtes ter beschikking.

- In de gecombineerde fotografie- en tv-studio worden mediavaardigheden geoefend en kan worden geoefend met meercameralivereregie en alle vormen van studiofotografie zoals product- en portretfotografie.
- Vanuit de regieruimte kan een livestream worden gerealiseerd.
- In de high-end editingruimtes met professionele montageapparatuur kunnen bijvoorbeeld voice-overs worden opgenomen voor journalistieke producties.
- De computerlokalen met computers worden gebruikt voor het aanleren van vaardigheden als vormgeven en editen, hiervoor is de benodigde software beschikbaar.

Het stylingatelier wordt gebruikt voor analoge praktijkopdrachten met een visuele uiting. Diverse materialen en (lichte) gereedschappen zijn aanwezig om opdrachten te kunnen uitvoeren.

De opleiding zorgt via verschillende kanalen – Blackboard Ultra, Intranet, ProgRESS – dat alle benodigde informatie rondom de opleiding beschikbaar is, waaronder onderwijsinhoudelijke informatie (zoals studiehandleidingen en oefentoetsen), organisatorische informatie (zoals roosters en inschrijvingen) en resultaten van de student. Studenten vragen in het auditgesprek wel aandacht voor de interne communicatie bij wijzigingen, bijvoorbeeld wanneer lessen worden verschoven.

Weging en Oordeel

De zes LOCO-kwalificaties vormen het uitgangspunt voor de uitwerking van het curriculum en zijn vertaald in leeruitkomsten en bijbehorende leerdoelen. De opleiding biedt een inhoudelijk relevant en samenhangend programma aan met een logische opbouw van eenvoudig en meer sturend (eerste jaar) naar complex en meer zelfstandigheid (in het vierde jaar). Er is voldoende

⁷ Docenten worden zowel ingezet voor de Associate degree-opleiding Online Contentcreator als voor de bachelor Communicatie; er is één gezamenlijk team voor beide opleidingen.

aandacht voor trends en ontwikkelingen in het vakgebied. Zo voert de opleiding op een mooie manier het inhoudelijk discours over de vertaling in het programma van thema's als nieuwe economische waardesystemen, de inzet van technologie en (data-)ethiek. Internationalisering is uitgewerkt en aanwezig in het programma en ook is er een structurele plaats voor de ontwikkeling van onderzoekend vermogen. Studenten die het hele curriculum doorlopen, kunnen zo alle leerresultaten (leeruitkomsten) ontwikkelen.

De opleiding heeft – met het onderwijsconcept 'Design Based Education' als fundament – een praktijkgerichte, inspirerende leeromgeving gecreëerd. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en hebben een grote betrokkenheid richting hun studenten. Zij stimuleren studenten om in hun studie eigen verantwoordelijkheid te nemen en regie te pakken in hun eigen leerproces. Studenten ontwikkelen al doende hun eigen professionele identiteit en persoonlijk leiderschap. Het auditpanel is van mening dat het ontwikkelen van adviesvaardigheden nog sterker naar voren mag komen in het programma.

Alle faciliteiten voor het maken van communicatieproducten (foto, video, drukwerk) zijn aanwezig, inclusief faciliteiten om in ruimtes samen te werken. De voorzieningen zijn dusdanig ingericht (kwaliteit, capaciteit en professionaliteit) dat ook externe (media) partijen er gebruik van kunnen maken. Hierdoor kan er een zeer authentieke leeromgeving ontstaan voor studenten.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Het auditpanel heeft bij de opleiding Communicatie een programma van toetsen gezien met een logische opbouw en samenhang op weg naar het afstudeerprogramma. De doorgaande lijn in het toetsprogramma is – in overeenstemming met het ZelCom-model – een afnemende sturing en toenemende complexiteit om uiteindelijk startbekwame communicatieprofessionals te laten afstuderen. Binnen de opleiding is een toetseenheid ook een onderwijseenheid. Dit zorgt voor een studeerbaar toetsprogramma, omdat iedere periode een beperkt aantal afrondingen heeft. In lijn met het beleid van NHL Stenden Hogeschool gaat het om een maximum van drie summatieve eenheden, waarbij een eenheid minimaal drie EC is. De studeerbaarheid wordt verder bevorderd, doordat de opleiding zorgt voor variatie in de toetsvormen (niet uitsluitend theoretische toetsen of dezelfde soort opdrachten in één periode). De gehanteerde toetsvormen, zo heeft het auditpanel vastgesteld, sluiten aan bij de gewenste leeruitkomsten (die zijn afgeleid van de LOCO-kwalificaties). In standaard 1 gaf het panel de suggestie om de koppeling expliciet te maken met de landelijk afgesproken niveaus van Logeion. Dit kan bijvoorbeeld in de beoordelings- en evaluatieformulieren. Op deze manier wordt het voor de studenten inzichtelijk hoe zij ten opzichte van de verschillende BNP-niveaus presteren.

Studenten zijn tevreden over de beoordelingen. Beoordelingsformulieren worden relatief uitgebreid ingevuld, zo geven zij aan in het studentenhoofdstuk. Hierdoor is het oordeel van de docenten nagenoeg altijd duidelijk. Voor eventuele vragen of opmerkingen wordt altijd een moment ingepland, aldus de studenten. Wel zijn zij van mening dat de bekendmaking van de cijfers vaak lang op zich laat wachten. Tegelijkertijd beseffen ze dat het nakijken van beroepsproducten veel werk is voor docenten.

Het auditpanel was positief gestemd over de aandacht die er in de opleiding is voor de individuele component bij groepswork. In het werkveld communicatie is samenwerken van groot belang. Dit betekent dat studenten structureel samen opdrachten uitvoeren. Gedurende de hele studie moet een student de eigen bijdrage – als onderdeel van de samenwerking – kunnen aantonen met een zogenaamd BIG-formulier (Beoordeling Individuele bijdrage bij Groepsproducten).

Naast summatief toetsen is er binnen de opleiding aandacht voor formatief handelen, zo heeft het auditpanel vastgesteld. Formatieve handelingen die worden ingezet in het curriculum, zijn o.a.:

- het expliciteren van de leeruitkomsten bij de start van een onderwijseenheid en zorgen dat studenten deze begrijpen;
- het ontwerpen van effectieve opdrachten om vast stellen waar de studenten staan in het leerproces;
- het geven van feedback. Studenten krijgen feedback van begeleidend docenten, van medestudenten ('peers') en/of van externen zoals vertegenwoordigers uit het werkveld die betrokken zijn geweest bij het opstellen, begeleiden en afronden van de communicatieopdracht. Het (formeel) vastleggen van deze feedback is een punt van aandacht, zo geeft de opleiding aan. Studenten ervaren gegeven feedback niet altijd als een 'groei' moment.

Afstuderen

Studenten van de opleiding Communicatie werken tijdens hun afstudeerstage gedurende twintig weken fulltime in een stageorganisatie en maken daar deel uit van het communicatieteam, zodat zij in de praktijk kunnen aantonen dat ze competent zijn als startende communicatieprofessionals. Gedurende die stage tonen ze de LOCO-competenties aan met twee eindwerken.

Communicatieadvies	Stagedossier
<p>LOCO-kwalificaties:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Context & Strategie▪ Doelgroep & Gedrag▪ Overtuiging & Draagvlak	<p>LOCO-kwalificaties:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Concept & Creatie▪ Planning & Organisatie▪ Verbinding & Begeleiding
<p>In het Communicatieadvies ligt het accent op strategie ontwikkelen. Tijdens de stage gaat een student aan de slag met een communicatievraagstuk van de stageorganisatie. De student doet deskresearch, onderzoekt de huidige situatie en voert veldonderzoek uit bij de beoogde communicatiedoelgroep (en eventueel bij andere stakeholders). Hiermee toont de student zijn onderzoekend vermogen aan. Op basis van de analyse geeft de student een strategisch/tactisch communicatieadvies aan de organisatie en doet een voorstel voor de inzet van communicatiemiddelen.</p>	<p>In het Stagedossier ligt het accent op het uitvoeren van de strategie van een organisatie. Soms voert een student het eigen communicatieadvies uit, vaker gaat de student aan de slag met andere opdrachten die op dat moment relevant zijn in de organisatie. De student is zelf verantwoordelijk voor (een deel van) de opdracht(en)/project(en) en toont in het stagedossier met bewijsstukken de verschillende processtappen in de opdracht/het project. Tot slot reflecteert de student op de eigen ontwikkeling.</p>
<p>Tijdens de afstudeerstage werkt de student aan zijn professionele profilering. In een eindgesprek presenteert de student zich als startende communicatieprofessional en reflecteert hij op zijn ontwikkeling. De student legt de verbinding tussen de studieloopbaan en de praktijk en toont zijn persoonlijke inkleuring van het studieprogramma. De student levert hiervoor een bestaande vacature aan van een functie passend bij zijn profilering voor een startende communicatieprofessional met 0-3 jaar werkervaring en toont tijdens een gesimuleerd sollicitatiegesprek aan klaar te zijn voor deze functie. Bij dit gesprek zijn twee examinatoren en een vertegenwoordiger van het werkveld aanwezig. Bij een positief resultaat is de student afgestudeerd communicatieprofessional en klaar voor de arbeidsmarkt.</p>	

Een van de afstudeercoördinatoren gaf in het auditgesprek aan dat de opleiding in studiejaar 2023-2024 wil onderzoeken of ze studenten meer vrijheid kan geven, als het gaat om de vraag hoe de eindkwalificaties worden afgetoetst. Het gaat dan om het aanbrenge van meer variatie binnen beroepsproducten waar studenten op af kunnen studeren (niet alleen een communicatieadvies). Doel is om de afronding van de opleiding hiermee praktijkgericht te maken. Ook gaf hij aan dat ze binnen de opleiding merken dat de stagedossiers 'uitdijen', zeker als de student ook reflectieverslagen toevoegt, opgesteld aan de hand van de STARR-methode. Dit is ook een punt van aandacht om mee te nemen.

Het auditpanel wil het belang benadrukken om ook bij het afstuderen aandacht te hebben voor feed-up en feedforward. Dit kan bijvoorbeeld door het geven (en vastleggen) van een ontwikkeladvies. Dit zet de formatieve rol van toetsing kracht bij en helpt de student zich verder te ontwikkelen, ook als startbekwame communicatieprofessional.

Kwaliteitsborging

Het borgen en controleren van de kwaliteit van toetsen is belegd binnen de examencommissie en wordt uitgevoerd door de toetscommissie. De toetscommissie screent iedere periode een selectie aan toetsen op de gangbare kwaliteitseisen validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, efficiëntie en kwetsbaarheid. Zij kijkt hierbij ook naar de toetsmatrizen en gaat na of bij de toetsconstructie ook het beoordelingsmodel (normering) en de (beoogde) cesuur is vastgesteld. Docenten bieden ook regelmatig ongevraagd hun toetsen aan. Het panel vindt dit tekenend voor de kwaliteitscultuur die er is binnen de opleiding, als het gaat om toetsing.

Het auditpanel stelt vast dat de examencommissie haar wettelijke taak naar behoren vervult. De leden van de examencommissie hebben met elkaar voldoende kennis en ervaring met regelgeving, toetsen en beoordelen. De examencommissie speelt een adequate rol in de kwaliteitsborging van de examinering. De examencommissie gebruikt de studiedagen om haar borgende rol te duiden en aan de hand van casuïstiek te werken aan toetsprofessionalisering van het docententeam. Ook heeft zij een belangrijke rol in het gesprek over programmatisch toetsen. De opleiding Creative Business (onderdeel van de academie CCB) is in studiejaar 2022-2023 gestart met programmatisch toetsen. Het management en de examencommissie binnen de academie Communication & Creative business bouwen expertise van programmatisch toetsen op en verkennen de mogelijkheden voor de opleiding Communicatie. Dit gaat op dezelfde doordachte wijze als de doorontwikkeling van het leerplan (zie standaard 2).

Weging en Oordeel

De beoordelingssystematiek van de opleiding Communicatie maakt een doordachte indruk. Het auditpanel heeft bij de opleiding een programma van toetsen gezien met een logische opbouw en samenhang op weg naar het afstudeerprogramma. Toetsen en beoordelen gebeurt op een valide, betrouwbare en transparante wijze. Het toetsprogramma is door een beperkt aantal toetseenheden studeerbaar. De gehanteerde toetsvormen sluiten aan bij de gewenste leeruitkomsten (die zijn afgeleid van de LOCO-kwalificaties) en een combinatie van summatief toetsen en formatief handelen draagt bij aan het gewenste leergedrag van studenten. Het (formeel) vastleggen van feedback is nog een punt van aandacht. Het auditpanel wil de opleiding daarnaast nog meegeven om aandacht te hebben voor feed-up en feedforward.

Het auditpanel heeft een goed functionerende examencommissie en toetscommissie gezien. De examencommissie kijkt in haar borgingsverantwoordelijkheid verder dan een procedurele check en fungeert ook als sparringpartner, bijvoorbeeld als het gaat om ontwikkelingen rondom programmatisch toetsen.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Communicatie voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Het panel bekeek van vijftien afgestudeerden het afstudeerdossier, bestaande uit een communicatieadvies en een stagedossier. Het panel heeft geconstateerd dat de studenten de beoogde leerresultaten op bachelorniveau realiseren. Studenten zijn wat het panel betreft klaar voor hun eerste stap op de arbeidsmarkt. Het panel kan zich over het algemeen vinden in de gegeven cijfers. Een aantal bevindingen:

- Het panel zag mooie voorbeelden van voor het werkveld relevante opdrachten.
- Bij het aanpakken van het communicatievraagstuk laten studenten zien dat zij beschikken over onderzoekend vermogen. Zij kiezen bij hun deskresearch voor juiste en relevante literatuur en bij het uitvoeren van het veldonderzoek voor een passende methodologie. Het panel denkt dat een inhoudelijke reflectie, bijvoorbeeld op gemaakte keuzes t.a.v. de deskresearch of het veldonderzoek, het dossier kan verrijken.
- Het communicatieadvies kon volgens het panel soms wat duidelijker/scherper geformuleerd worden.
- Het panel trof over het algemeen verzorgde en goed gestructureerde dossiers aan die voldeden aan de taalnorm die de opleiding heeft gesteld.
- In het stagedossier zag het panel mooie en eerlijke zelfreflecties van studenten op hun eigen (persoonlijke en professionele) ontwikkeling.
- De stagedossiers gaven een goed inzicht van de door studenten uitgevoerde projecten in relatie tot de competenties. Studenten toonden aan doel(groep)gericht te kunnen werken, zowel individueel als binnen een team.

De opleiding Communicatie van NHL Stenden wil professionals aan het werkveld afleveren die strategisch en creatief zijn. Op deze punten ziet het panel nog ruimte voor ontwikkeling. Gedurende de opleiding maken studenten meerdere malen creatieve, betekenisvolle content, zo heeft het panel vastgesteld. Op basis van de bestudeerde dossiers kreeg het panel de indruk dat studenten in hun afstudeerstage bij het geven van het communicatieadvies een aangeleerde route volgen. Dit maakt dat hun werkstukken een gedegen indruk maken, een solide basis hebben en conceptueel in orde zijn, maar niet altijd even verrassend en creatief in de uitwerking zijn. Studenten krijgen binnen de opleiding alle ruimte om zichzelf te zijn en te ontdekken waar ze goed in zijn en waar hun toekomst ligt, zo gaf de opleiding aan in haar presentatie aan het begin van de auditdag. Het auditpanel wenst de studenten toe dat zij die ruimte ook krijgen én benutten in de laatste fase van hun opleiding bij het afstuderen. Een van de docenten gaf in het auditgesprek ook aan dat een van de uitdagingen bij de doorontwikkeling van het leerplan is om *“de eindwerken meer ‘DBE-waardig’ te krijgen”*. De opleiding ziet hier ook kansen in het afstuderen op verschillende beroepsproducten (zie ook standaard 3). Het auditpanel juicht verdere ontwikkeling hieromtrent toe.

Uit de gesprekken met het werkveld en alumni komt naar voren dat afgestudeerden van deze opleiding goed functioneren in de praktijk. Alumni werken voor uiteenlopende organisaties, profit en non-profit, nationaal en internationaal, in grote bedrijven of als ZZP'er. Op de hbo-monitor 2020 (meetjaar 2018) gaf 79 % van de respondenten aan dat de opleiding goed voorbereid op de functie; 84 % liet noteren dat de eigen capaciteiten goed werden benut. De werkveldvertegenwoordigers met wie het panel sprak, gaven in het auditgesprek aan dat studenten zelfredzame, creatieve doeners zijn die in staat zijn om een vraagstuk vanuit meerdere perspectieven te bekijken. Studenten komen met beroepsproducten waar het werkveld echt wat aan heeft, zo stelde een van de gesprekspartners. Het strategische aspect van het

communicatieadvies mag wat de werkveldvertegenwoordigers betreft nog meer ontwikkeld worden. Het auditpanel onderschrijft dit, maar ziet tezamen met de werkveldvertegenwoordigers dat de opleiding dit reeds oppakt (zie ook standaard 2).

Weging en Oordeel

Voorafgaand aan de audit heeft het panel van vijftien afgestudeerden de afstudeerdossiers beoordeeld. De studenten hebben in hun eindwerk aangetoond dat zij de beoogde competenties op het niveau van een startbekwame communicatieprofessional op bachelorniveau hebben ontwikkeld. Het auditpanel kon zich vinden in de gegeven cijfers en is van oordeel dat de studenten terecht hun diploma hebben gekregen. Dat de studenten het beoogde niveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit de tevredenheid van het werkveld over het niveau en de vaardigheden van de afgestudeerden. Het strategische aspect van het communicatieadvies mag meer ontwikkeld worden. De opleiding heeft dit reeds op haar netvlies door bijvoorbeeld in het programma meer aandacht te besteden aan adviesvaardigheden.

Het auditpanel is van oordeel dat de opleiding Communicatie voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom tot het oordeel 'voldoet' voor deze standaard.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel heeft een opleiding getroffen met zeer betrokken stakeholders (studenten, docenten en medewerkers en werkveldvertegenwoordigers). Deze stakeholders werken samen aan een opleiding waarin studenten floreren en de ruimte krijgen om zichzelf te zijn en te ontdekken waar ze goed in zijn en waar hun toekomst ligt. Steekwoorden als 'praktijkgericht', 'samen', 'open', 'dichtbij' en 'persoonlijke aandacht' vormen onderdeel van het DNA van de opleiding. Het panel is positief over de kwaliteit die de opleiding realiseert. Er staat een goed curriculum dat studenten van een brede basis voorziet en past bij de ontwikkelingen in het werkveld.

Het grootste compliment dat de opleiding krijgen, komt uit de eigen gelederen. Een van de vierdejaarsstudenten zei, na alle verhalen over de opleiding gehoord te hebben van haar jongere medestudenten, *"Ik wil bijna de opleiding opnieuw doen."*

Voor alle standaarden voldoet de opleiding aan de basiskwaliteit zoals beschreven in het Beoordelingskader 2018 van de NVAO. Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de hbo-bacheloropleiding Communicatie van NHL Stenden Hogeschool.

6. AANBEVELINGEN

In haar zelfevaluatie geeft de opleiding Communicatie van NHL Stenden aan, dat zij met het voltooiën van de implementatie van DBE binnen het nieuwe leerplan in een nieuwe fase is beland: “*verbeteren na vernieuwen*”. Het auditpanel heeft in dit rapport diverse ontwikkelpunten benoemd die de opleiding kunnen verder helpen bij deze volgende fase. In dit hoofdstuk licht het panel de belangrijkste punten eruit.

- De projectgroepen ‘onderzoekend vermogen’ en ‘internationalisering’ adviseren het management over de positie van deze thema’s in het DBE-leerplan. Het auditpanel heeft tijdens de audit een toelichting gehad op de visie van de opleiding ten aanzien van de thema’s. Het panel adviseert de opleiding om deze visies vast te leggen en zichtbaar te maken voor alle collega’s en studenten. De visie op internationalisering kan nog sterker worden, als de opleiding haar eigen inkleuring hieraan toevoegt.
- De opleiding Communicatie van NHL Stenden wil professionals aan het werkveld afleveren die strategisch en creatief zijn. Om als communicatieprofessional de rol van (strategisch) adviseur te pakken is het van belang dat studenten het brede speelveld van de communicatieadviseur kennen, de context van organisaties snappen en hun adviesvaardigheden ontwikkelen. De opleiding heeft dit reeds op haar netvlies. Het auditpanel adviseert de opleiding om hier nadrukkelijk aandacht aan te blijven besteden in het programma. Dit strategische aspect wordt alleen maar belangrijker, als een deel van het operationele werk ingevuld kan worden door technologie (bijvoorbeeld met AI).
- Het panel juicht de plannen van de opleiding toe om “*de eindwerken meer ‘DBE-waardig’ te krijgen*” en om de student wellicht meer vrijheid te geven, als het gaat om de vraag hoe de eindkwalificaties worden afgetoetst. Zo zagen docenten een kans in het aanbrenge van meer variatie binnen de beroepsproducten waar studenten op af kunnen studeren. Het panel hoopt dat studenten dan meer worden gestimuleerd om óók bij het afstuderen innovatieve en creatieve content te maken. Een bijkomend voordeel kan zijn, zo denkt het panel, dat er een betere spreiding komt in het afstuderen op de verschillende kerngebieden (zie ook standaard 1) waarbinnen de beroepsuitoefening van de communicatieprofessional plaatsvindt.

Het auditpanel heeft alle vertrouwen in de manier waarop de opleiding ontwikkelpunten oppakt. De gedrevenheid die het panel heeft gezien bij het team om de opleiding verder te verbeteren en door te ontwikkelen, draagt hier zeker aan bij.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen NHL Stenden Hogeschool hbo-bacheloropleiding Communicatie voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	V
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3. Toetsing	V
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels****Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Communicatie
21 maart 2023**

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

BEZOEKPROGRAMMA – OPLEIDING BA COMMUNICATIE

Opleiding	Ba Communicatie
Datum bezoek	21 maart 2023
Lokaal	0.67
Panel	Jan van den Hoff (vz), Daniëlle de Koning (secr), André Manning, Els Kersten en Puck de Beer

Gesprek met panel	Thema	Deelnemers
09.00–09.45 uur	Presentatie door opleiding en gesprek Academie-opleidingsmanagement	Academiedirecteur Teamleider Teamleider
09.45–10.30 uur	Voorbereiding en materiaalbestudering	Panelleden
10.30–11.30 uur	Gesprek studenten	student, jaar 1 student, jaar 1 student, jaar 1 student, jaar 2 student, jaar 2 student, jaar 3 student, jaar 3 student, jaar 4 student, jaar 4
11.30 -11.45 uur	Pauze	
11.45–12.45 uur	Gesprek docenten en onderwijsontwikkeling	docent, onderwijsontwikkeling docent docent, onderwijsontwikkeling docent docent docent
12.45–13.30 uur	Overleg en lunch (0.66)	
13.30–14.00 uur	Werken in de praktijk (0.69)	
14.00–14.45 uur	Gesprek opleidings-, toets- en examencommissie (Borging)	secr. examencommissie lid toetscommissie voorzitter opleidingscommissie

		studentlid opleidingscommissie lid werkgroep kwaliteitszorg
14.45 -15.15 uur	Pauze	
15.15-16.00 uur	Gesprek werkveldadviescommissie en alumni	alumnus (MCL) alumnus (Yobbers) alumna (Apollo Tyres) werkveld (Achmea) werkveld (Gemeente Noardeast-Fryslân) werkveld (Vonck)
16.00-16.30 uur	Beoordelingsoverleg panel	panel
16.30-17.00 uur	Terugkoppeling bevindingen	Allen

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door open gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door verschillende visitatiebureaus. Gedurende het traject hebben de voorzitters van de betrokken kernpanels met elkaar afgestemd over de opzet en de focuspunten van de audits.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. De voorzitter en één van de panelleden van deze audit hebben ook in andere trajecten opgetreden. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend

gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'. Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport Ba Communicatie 2022-2023

Coursedocumenten

- Catalogusteksten 2022-2023
- Literatuurlijsten 2022-2023
- Coursedocument Ba Communicatie 2022-2023
- Berenschot strategie trendsonderzoek 2022
- Deloitte Rapport Overheidstrends 2022
- Communicatietrends van Logeion 2020-2021
- Communicatietrends van Logeion 2022-2023
- Gen-Z aan de bestuurstafel
- Strategisch Instellingsplan 2019-2024
- Model_21e_ eeuwse_vaardigheden
- PIM trendrapport 2022
- Logeion Beroepsniveau profielen voor communicatie
- LOCO_opleidingsprofiel_2019
- NLQF niveau 6
- Strategisch onderwijsbeleid 2019-2024
- Informatiegids Ba Communicatie 2022-2023
- Toetsbeleid NHL Stenden
- Alumnionderzoek 2019
- NHL Stenden Alumnionderzoek 2022
- Notulen NHL Stenden Ba Communicatie kalibratiesessie Communicatieadvies
- Notulen NHL Stenden Ba Communicatie kalibratiesessie Afstudeerdossier
- Notulen LOCO-kalibratiesessie 10 juli 2022
- Notulen LOCO-kalibratiesessie 10 oktober 2022
- Notulen LOCO-kalibratiesessie 12 december 2022
- HBO-monitor 2020
- Systeem van kwaliteit 2019
- Kwaliteitsplan Communicatie 2022

Studentenstatuut en OER

- OER 2022-2023 Ba Communicatie VT
- OER 2022-2023 Ba Communicatie VT bijlagen
- OER 2022-2023 Ba Communicatie VT leerplanschema, bijlage 4
- OER 2022-2023 Ba Communicatie VT leerplanschema, bijlage 4 doorstroom Ad Online Contentcreator
- Studentenstatuut 2022-2023 (opleidingsspecifiek deel) Ba Communicatie
- Overzicht inzet personeel Ba Communicatie 2022-2023

Afstudeerhandleidingen

- Studiehandleiding afstuderen Ba Communicatie 2021-2022
- Studiehandleiding afstuderen Ba Communicatie 2022-2023

Aanvullende documenten

- Jaarplan academie Communicatie & Creative Business 2023
- Jaarverslag Examencommissie Academie Communicatie & Creative Business 2021-2022
- Verslagen opleidings-, toets- en werkveldadviescommissie

Representatieve selectie van toetsen, literatuur en studiemateriaal

- Jaar 1 Live communicatie en Publiekscommunicatie
- Jaar 2 Communicatiestrategie, Concepting en International Communication

- Jaar 4 Marketingcommunicatie

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 14 februari 2023 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Communicatie van NHL Stenden, onder het nummer PA-1357. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	Communicatie groep 2
----------------------	----------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Jan van den Hoff	Voorzitter	Hogeschool Utrecht, Programma Manager nieuw curriculum opleiding Communicatie
André Manning	Lid	Director Corporate Communications and Public Affairs bij Tata Steel, voormalig Directeur Logeion
Els Kersten	Lid	Docent Communicatie aan de Fontys Academy for Creative Economy
Puck de Beer	Studentlid	Student Communicatie Christelijke Hogeschool Ede
Daniëlle de Koning	Secretaris	Adviseur bij Hobéon

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobeon.nl
www.hobeon.nl